

FIGYELŐ

Csapodi Csaba (1910–2004). 2004. április 30-án 94. életében elhunyt Csapodi Csaba, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára Kézirattára és Régi Könyvek Gyűjteményének nyugalmazott osztályvezetője, c. egyetemi tanár, az irodalomtudomány doktora.

Csapodi Csaba 1910-ben született, a neves szemészprofesszor, dr. Csapodi István nyolcadik gyermekeként. A budapesti, akkor még a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészeti karán 1933-ban történelem–földrajz szakon középiskolai tanári és bölcsészdoktori oklevelet szerzett. A következő évben Bécsben levéltári kutatásokat folytatott ösztöndíjasként. 1934-ben kinevezték a Magyar Nemzeti Múzeum Országos (Széchényi) Könyvtárába, majd néhány évig az Országos Magyar Történeti Múzeumban a főigazgató titkáráként működött.

Alapításától, 1942-től kezdve a Teleki Pál Tudományos Intézet Magyar Történettudományi Intézetének munkatársa az Intézet megszüntetéséig, 1949. év elejéig. Kutatásait az újkori magyar művelődés- és gazdaságtörténet terén végezte. 1944-ben Baumgarten-díjat kapott. Munkássága alapján a budapesti egyetem bölcsészeti karának magántanárává habilitálták 1946-ban. 1949–1951 között dolgozott az Országos Széchényi Könyvtárban, az Egyetemi Könyvtárban, majd az Országos Könyvtári Központban, míg végül a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárába került 1951-ben mint a Kézirattár helyettes osztályvezetője, 1957-től mint a Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye vezetője. 1975. december 31-én innen vonult nyugdíjba.

Széleskörű munkásságot fejtett ki, számos országban folytatott könyvtörténeti kutatást. Összesen mintegy 450 publikációja jelent meg Magyarországon és külföldön. Legfontosabb munkái: *Az Esterházyak alsólendvai uradalmának gazdálkodása a XVIII. század első felében*, 1933. – *A magyar barokk*, 1942. – *Eszterházy Miklós nádor*, 1942. – *Világtörténelem a francia forradalomtól napjainkig*, 1945. (Berlász Jenővel közösen) – *The Corvinian Library. History and Stock*, 1973. – *Az Anonymus-kérdés története*, 1978. – *A Janus Pannonius-szöveggyűjtemény*, 1981. – Feleségével, dr. Gárdonyi Klárával közös a *Bibliotheca Hungarica. Kódexek és nyomtatott könyvek Magyarországon 1526 előtt* három kötete, 1988–1994. – *Catalogus collectionis codicum Latinorum et Graecorum*, 1985. – Tóth Andrással és Vértesy Miklóssal közösen: *Magyar könyvtártörténet*, 1987. – Számos publikációja jelent meg könyvtári szakkérdésekről. Az ötvenes évektől kutatási területét a 15. század könyvtörténete, elsősorban a Corvina-könyvtár vizsgálata képezte. 1958-tól kezdődően jelentek meg közleményei a Corvina-könyvtár egyes kérdéseiről. A külföldi kutatóutak – Csapodi Csabáné dr. Gárdonyi Klárához hasonlóan – új korvinák felfedezését tették lehetővé. E munkálatokkal párhuzamosan készült el a világon szétszóródott korvinák reprezentatív kötete, egyben az addigi kutatások összegzése, a *Bibliotheca Corviniana (1967–1990)*, amely öt nyelven, 14 kiadásban jelent meg. Kézikönyv a szakemberek számára, ugyanakkor művészi élményt nyújtó album az érdeklődőknek, kulturális értékeink híret terjeszti a nagyvilágban. Munkásságának teljes bibliográfiája megtalálható a *Jubileumi csokor Csapodi Csaba tiszteletére. Tanulmányok*. Bp. 2002. 405–433. lapjain.

A kandidátusi és a tudományok doktora fokozatot 1974-ben (*A Corvina Könyvtár története és állománya*), illetve 1978-ban (*A Janus Pannonius-szöveghagyomány*) c. disszertációjával nyerte el. Az Országos Könyvtárügyi Tanács és a Magyar Tudományos Akadémia több munkabizottságának volt tagja, a Középkori Munkabizottságnak társelnöke.

1976-ban feleségével közösen akadémiai elnöki díjat kapott, 1993-ban – szintén feleségével együtt – a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét, 1995-ben Széchenyi-díjat. 1992-ben a Magyarok Világkongresszusán, Budapesten előadást tartott *Nemzettudat és történettudomány* címmel. Mint címzetes egyetemi tanár kodikológiát adott elő az ELTE Bölcsészettudományi Karának Történeti Segédtudományok Tanszékén.

Élete összeforrt nemzeti és tudományos könyvtárunkkal, s az a hat évtized, amelyben Csapódi Csaba, kezdetben történészi, majd könyvtári-kézirattári munkáját és kutatásait folytatta, beépül a magyar művelődéstörténetbe, annak kikerülhetetlen részeként. Emlékét mindnyájan megőrizük, akik ismertük és tiszteltük őt.

ROZSONDAI MARIANNE